

Bestuursdienst

Onderwerp Gevolgen omzetting SOV-kaart tot kortingsproduct

Steller Menno Oedeckerk

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 3678446 Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO13.3476544

Datum **2 1 FEB 2013** Uw brief -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In onze brief van 13 november 2012 (BD12.3374272) hebben wij toegezegd u in maart te informeren over de gevolgen van de omzetting van de Student Openbaar Vervoerkaart (SOV-kaart) naar een kortingsproduct. In het regeerakkoord is dit opgenomen als een bezuinigingsmaatregel. De invulling van het kortingssysteem is nog niet bekend. Staatsecretaris Mansveld heeft afgelopen week aan de Tweede Kamer toegezegd ook nog te zoeken naar andere alternatieven. Vermoedelijk zullen studenten die hun studie starten in 2016 met de invoering te maken krijgen.

Het voordeel van de maatregelen die het kabinet voorstelt, is dat de korting ook beschikbaar komt voor MBO-studenten van 16 en 17 jaar. Nadeel voor de studenten die nu een SOV-kaart hebben (WO, HBO, MBO 18+) is dat ze niet meer onbeperkt gratis mogen reizen in het weekend of doordeweeks (en met 40% korting in de andere uren).

Om inzicht te krijgen in de gevolgen voor het openbaar vervoer in de stad en de provincies Groningen en Drenthe, hebben wij samen met het OV-bureau en beide provincies een eerste analyse gemaakt die wij graag met u delen. Ons beeld is minder negatief dan het recent geschetste beeld in de (landelijke) media. Hieronder gaan wij hier verder op in.

Gevolgen voor het busvervoer in Groningen en Drenthe

Het OV-bureau ontvangt nu jaarlijks ten behoeve van het busvervoer in Groningen en Drenthe ruim € 21 miljoen uit het SOV-contract met het rijk. Dit is ruim 40% van de reizigersinkomsten van het OV-bureau. Studenten maken dan ook circa 40% uit van de busreizigers in Groningen en Drenthe. Op bijvoorbeeld de verbinding Hoofdstation – Groningen Zernike is dit percentage meer dan 90%. Vaststaat dat wij in de toekomst minder middelen van het rijk ontvangen. Dit is ons inziens niet enkel negatief, omdat de voorgenomen maatregel tot een betere spreiding van reizigers over de dag kan leiden. De lagere beschikbare middelen kunnen dan efficiënter worden ingezet en daarmee kan de kwaliteit van het openbaar vervoer zelfs omhoog gaan.

Ook is de verwachting dat het totaal aantal openbaar vervoerreizigers afneemt, omdat een deel van de studenten die straks per reis een bedrag moeten (bij-)betalen voor alternatief vervoer kiest. Zo zullen meer studenten 'op kamers' gaan om minder te hoeven reizen en zal een deel van de studenten die nu met het OV reizen kiezen voor de fiets of de auto. Hoe groot deze groep is, zal afhangen van het te ontwikkelen kortingsproduct en de stijging van de kosten per individuele student. Het is nu niet mogelijk een goede inschatting te geven van het financiële effect.

Als gemeente zullen wij ons de komende jaren wel moeten voorbereiden op vragen als hoe om te gaan met:

- Extra fietsbewegingen vanuit de stad naar Zernike en fietsparkeren op Zernike;
- Een toenemende parkeervraag bij Zernike als meer studenten voor de auto kiezen;
- Toenemende vraag naar huisvesting voor studenten.

Nadere beschouwingen

Het Kabinet gunt de sector een redelijke termijn om zich voor te bereiden op de omzetting naar een kortingsproduct: deze zal pas vanaf 2016 starten en vervolgens in 2020 voltooid zijn. Vanwege de impact van de voorgenomen maatregel ligt het voor de hand dat de OV-autoriteiten, die tariefverantwoordelijk zijn, actief zullen worden betrokken.

Dit biedt ons de kans om, anders dan voorheen, direct met het rijk (ministerie van OC&W) van gedachten te wisselen. Wij zien namelijk ook kansen om (bij het maken van de juiste afspraken over het kortingsproduct) met het op een efficiëntere manier inzetten van minder budget beter openbaar vervoer te krijgen. Het OV-bureau is daarom voornemens in deze gesprekken een relatie te leggen tussen het kortingsproduct en de capaciteitsproblemen tijdens de drukke spitsmomenten. Zo kan bijvoorbeeld reizen in de daluren worden gestimuleerd door een variabel kortingspercentage, waarmee reizen in de daluren kan worden gestimuleerd. Dit biedt wellicht een goede voedingsbodem om ook met grote onderwijsinstellingen te zoeken naar het verschuiven van de aanvangstijden van colleges.

Met de grote onderwijsinstellingen willen we verkennen of er samenwerkingsverbanden aangegaan kunnen worden die een impuls kunnen geven aan het OV-gebruik en daarnaast de positie van Groningen op de studentenmarkt kunnen versterken. De prijs-kwaliteit verhouding van het OV kan namelijk voor het eerst een rol gaan spelen bij de keuze van de student, omdat OV niet langer gratis is. Dit biedt de mogelijkheid goede producten voor de student te ontwikkelen, waarbij rekening gehouden wordt met de wensen van de onderwijsinstellingen en de vervoerscapaciteit beter kan worden benut.

De kansen die zich op het gebied van mobiliteitsmanagement voordoen als gevolg van het afschaffen van de gratis SOV-kaart voor studenten, willen wij de komende periode dan ook graag bespreken met onze partners in het Akkoord van Groningen. Ook nemen we dit mee binnen Groningen Bereikbaar!

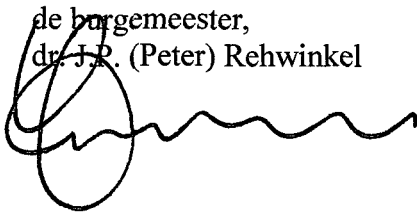
Wij verwachten ook dat de komst van een nieuw kortingsstelsel kansen biedt om meer (net) afgestudeerden te behouden voor het OV. Net afgestudeerden verlaten nu op zeer grote schaal het OV, mede ook omdat zij niet gewend zijn voor het OV te betalen. Met een kortingsproduct zijn ze wel gewend om (bij) te betalen. De kans dat ze na hun studie met het OV blijven reizen is daarmee naar verwachting groter.

Het geheel overziend is het kabinetsvoornemen weliswaar ingrijpend voor de OV-sector, maar zeker niet enkel negatief. Door de ruime voorbereidingstermijn en de ruimte die het Kabinet heeft gelaten voor gezamenlijke invulling van het voornemen ontstaan ons inziens ook kansen voor de doorontwikkeling van het openbaar vervoer. Wij participeren daartoe actief in landelijke besprekingen rond de SOV-kaart en de invulling van het voorgenomen kortingsstelsel.

Naar verwachting ontstaat in de loop van 2014 een definitief beeld van de te kiezen uitwerkingsrichting en de consequenties daarvan. Hierover zullen wij u te zijner tijd uiteraard informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

